

Repensar-nos per seguir endavant

Jaume Reventós i Puigjaner

President de la Societat Catalana de Biologia

El títol d'aquest editorial podria semblar-vos massa profund i reflexiu o, fins i tot, pretencios. El que senzillament pretén és fer palès l'exercici d'autocrítica al qual tot individu, institució, associació o societat científica de qualsevol tipus ha d'estar sempre exposat. Per sobre de tot, és altament positiu ser capaços de reflexionar amb esperit crític i constructiu sobre tot allò que fem, i, en el cas de les associacions i/o institucions, sobre la seva raó d'existir.

Aquest és un procés permanentment endegat en la Societat Catalana de Biologia (SCB), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), que m'honoro en presidir des de fa poc més de tres anys. Fa ja un cert temps, i en l'ocasió de la celebració del norantè aniversari de la SCB, sota la presidència d'en Pere Puigdomènech, vàrem encetar seriosament aquest procés de repensar-nos, de fer una anàlisi exhaustiva de la nostra raó d'existir com a societat científica, de la nostra implantació social entre els professionals de la biologia, o, en altres paraules, de la nostra utilitat per a tots aquests professionals i/o amants de la biologia.

La propera setmana iniciarem els actes de celebració del centenari de l'IEC. Un soci de la SCB i conegut investigador en l'àmbit de la biologia molecular del càncer, en Joan Massagué, lliurarà la conferència inaugural en l'incomparable marc del Palau de la Música Catalana. Per què s'ha escollit una conferència de biologia? Què fa que la biologia vagi adquirint progressivament, però també ràpidament, aquest lloc preponderant dins de les ciències i de la societat mateixa? La resposta podria ser molt extensa però també simple: la biologia és extremadament important en tots els àmbits del món actual (salut, medicina, recerca, alimentació, agricultura, ramaderia, pesca, vida marina, vegetal, relacions socials, migracions, biotecnologia, ecologia, energies, etc.).

La revolució del coneixement, incloent la difusió d'aquest, ha facilitat que tot això arribi a saber-se i a arrelar profundament en la societat. Ningú en pot romandre al marge ni a ningú deixa indiferent.

En el context esmentat i a prop també del nostre centenari, ens hem plantejat les preguntes autocrítiques de cap a on anem, de si fem el millor per als nostres socis i altres seguidors de la SCB, o professionals de la biologia dels que parlava abans... El Consell Directiu (CD) de la SCB ha organitzat diverses sessions i ha emès documents adreçant respostes a aquestes preguntes. Les conclusions ens han portat a modificar algunes accions potser actualment menys necessàries o demanades, però han induït la instauració d'altres de caire més actual, i que responien a noves necessitats del col·lectiu de persones relacionades amb la biologia. Avui la SCB organitza anualment jornades científiques temàtiques de les seves 21 seccions, organitza actes de promoció i divulgació de la biologia per als més joves (gimcanes forestal, oceànica, etc.), fires de recerca per als estudiants de secundària, visites als laboratoris per futurs estudiants de llicenciatures relacionades amb la biologia, té activitats de formació continuada per als ensenyants de biologia en la secundària, també organitza seminaris per orientar els recent llicenciats quant a sortides laborals, manté unes publicacions molt útils com són les monografies i diccionaris tecnicocientífics, etc. En aquest darrer aspecte, o dit d'una altra manera, en el de la seva comunicació amb el soci, és potser on la SCB sentia sempre una certa mancança.

La nació catalana ha mostrat en tota la seva història diversos trets clarament diferencials quan es compara amb altres nacions, països, cultures, pobles, regions, etc. Un d'ells, i, al meu entendre, de gran importància, és la gran força i creativitat de la seva societat civil. La tradició asso-

ciativa catalana ha dut, al llarg de la seva història, a crear un teixit civil altament complet, ampli, dinamitzador i promotor d'accions de tot tipus que, una vegada endegades, han dut a l'administració a normalitzar, ordenar i/o legislar sobre alguna cosa que, de baix a dalt, ja s'havia estructurat prèviament. Omnis cellula és una associació científicocultural que, entre d'altres objectius, té el de publicar una revista de comunicació científica principalment en l'àmbit universitari. La inquietud i ambició divulgadora d'un grup d'estudiants de biologia ha permès oferir en els darrers tres anys, i sobretot als estudiants i professionals de la biologia, una publicació trimestral de contingut molt actual, profund, ben estructurat, novedós i atractiu. Nogensmenys, Omnis cellula no tenia garantida la continuïtat necessària per a assolir aquella velocitat de creuer que porta a l'assoliment de la maduresa editorial a la qual qualsevol publicació desitja arribar.

Així doncs, i fruit de la recerca de les accions més adients cap als nostres socis, entre les quals hi ha, per sobre de tot, la millora de la comunicació amb tots vosaltres, tot brindant-vos l'accés a molta informació variada de l'àmbit de la biologia, des del CD de la SCB creiem que hem d'emprendre un camí conjunt de plena convergència amb l'equip de l'agrupació científicocultural Omnis cellula, per editar conjuntament la revista del mateix nom que esdevé, des d'aquest mateix número, l'òrgan principal de comunicació de la SCB amb els seus socis.

Aquest és, doncs, un missatge important, optimista, ambiciós, de servei als socis i a tots els professionals de la biologia, de repte per a tots nosaltres membres del CD i socis de la SCB, també per l'equip d'Omnis cellula. Acabo amb una enhorabona a tots per fer aquest pas important que ens empeny encara més endavant.